

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Vyučovaci jazyk	Slovenský jazyk
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelanie ISCED 1 – variant B
Predmet	Slovenský jazyk a literatúra
Ročník	Šiesty
Časová dotácia	5 hodín týždenne 165 hodín ročne
Miesto realizácie	Trieda, knižnica, jazyková učebňa, školská záhrada, verejné priestranstvá nachádzajúce sa v obci.

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Vyučovaci predmet slovenský jazyk a literatúra je vo výchovno-vzdelávacom procese žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia jedným z kľúčových. Prostredníctvom rozvíjania materinského jazyka v ústnej a písomnej forme u žiakov cielene budujeme zručnosti potrebné na získavanie informácií a na ich výmenu v sociálnom kontakte, čo má výrazný podiel na celkovej socializácii dieťaťa. Vyučovaci predmet slovenský jazyk a literatúra pozostáva zo zložiek čítanie a literárna výchova, písanie a sloh.

Čítanie a literárna výchova

Požiadavky v súvislosti s nácvikom techniky čítania, čítania s porozumením, reprodukcie obsahu textu u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie je možné zovšeobecniť. Nie je teda možné ani vyžadovať detailné dodržiavanie obsahu vzdelávania určeného pre jednotlivé ročníky. Je potrebné počítať s tým, že jednotliví žiaci môžu prejavovať taký záujem o čítanie, že pomerne ľahko zvládnu jeho techniku a iní, napriek priaznivejšej mentálnej kapacite, nebudú postupovať očakávaným tempom. V takých prípadoch učiteľ hľadá iný spôsob práce so žiakom, pričom však dosahovanie iných cieľov, vrátane obsahu učiva, dokáže patrične odôvodniť. Nie je záväzná učť žiaka všetky tvary písmen veľkej a malej, tlačenej a písanej abecedy, pripúšťa sa nácvik čítania aj zápisu iba tvarov písmen veľkej tlačenej abecedy, treba však pamätať na neskorší obmedzený výber textov na čítanie – (malé tlačené písmená). V prípade, že žiak je schopný pracovať s viacerými tvarmi písma, možno mu pri preberaní každého písmena pridať aj tvar malého tlačeného, veľkého písaného a malého písaného písmena. Pri výučbe čítania sa môže stať, že úroveň techniky čítania u žiaka presiahne úroveň jeho intelektuálneho a rečového vývinu a nebude v súlade s úrovňou chápania čítaného textu. Okrem textov na čítanie je preto potrebné takmer vždy využívať aj ilustrácie znázorňujúce kľúčové slová (osoba, zviera, vec, jav, činnosť, farby, výraz tváre a pod.) alebo skutočné predmety, resp. predvádzanie činností.

Pri nácviku pozornosti žiaka a tých zručností, ktoré predchádzajú učniu čítať, ale aj pri samotnom vyučovaní čítania dbáme na to, aby sme ho upútali témami jemu blízkymi, ktorých použitie môžu slúžiť ako motivácia, resp. odmena.

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry v 6. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

**JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA
KOMUNIKÁCIA A SLOH
ČÍTANIE A LITERATÚRA**

V **6. ročníku** jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- písanie

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- komunikácia, ústny prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania

- literárna výchovy

2. Cieľ predmetu

- osvojiť si posledné hlásky a písmená tlačenej abecedy,
- vedieť čítať ľahké trojslabičné slová,
- plynule čítať slabiky, slová a ľahké vety s porozumením,
- vedieť uvedomele počúvať text s jeho porozumením,
- vzbudzovať u žiakov záujem o poznávanie kníh.

3. Obsah učebného predmetu

A. Čítanie - 66 hodín

Nácvik čítania písmen **ž, Ž, h, H, f, F, g, G, ch, Ch, d', ě, ň, Ľ**.

Čítanie dvojslabičných slov s otvorenými i zatvorenými slabikami.

Čítanie ľahkých trojslabičných slov.

Plynulé čítanie slabík, slov a ľahkých viet s porozumením.

B. Literárna výchova, sloh - 33 hodín

Rozširovanie osobného frekvenčného jazyka o slová s písmenami nacvičovanými v tomto ročníku

Využívanie informačnej hodnoty textu pri jeho reprodukcii.

Jednoduché odpovede na otázky z obsahu čítaného textu.

Rozprávanie podľa obrázka : Kto (čo) je na obrázku? Čo robí ?

C. Písanie - 66 hodín

Nácvik písania malých písmen **ž, h, f, g, ch**.

Nácvik písania veľkých písmen **E, P, R, B, Y**.

Písanie nových písmen a slabík s týmito písmenami podľa diktátu.

Písanie slabík a ľahkých slov podľa diktátu.

Písanie slovných spojení prídavného a podstatného mena.

4. Metódy a formy práce

Dbáme na hlasovú moduláciu a výslovnosť. Vedíme žiakov k voľbe vhodného pomenovania. Prostredníctvom literatúry vyvolávame v žiakoch pocity radosti a emocionálny vzťah ku skutočnosti, v ktorej žijú, k prírode, k domovu. Vzbudzujeme záujem žiakov o poznávanie kníh. Nacvičujeme a memorujeme jednoduché básničky.

5. Prierezové témy

Prierezová téma	Tematický celok	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Jazyková komunikácia	Nácvik písania veľkých písmena E
		Nácvik písania veľkých písmena B
		Vyvedenie mäkkých slabík - de, te, ne, le
		Písanie ľahkých trojslabičných slov
		Nácvik písania malých písmen b, y
	Čítanie a literatúra	Rozprávanie podľa obrázka: Kto (čo) je na obrázku?
		U starého otca Ferdo mravec
		Mäkké slabiky – de te ne le Čítanie dvojslabičných slov s otvorenými i zatvorenými slabikami
		Plynulé čítanie slov
		Jednoduché odpovede na otázky z obsahu čítaného textu
Ochrana života a zdravia	Jazyková komunikácia	Nácvik písania veľkých písmena R
		Vyvedenie písmena H, h
		Nácvik písania písmena G
		Nácvik písania písmena Ch, ch
		Používanie slabík vo vete
		Písanie slovných spojení podstatného mena
	Čítanie a literatúra	Malý pomocník Milé mačky
		Vyvedenie hlásky H h Písmeno H h
		Upratovačka a žiaci Fúkaj vetrik
		Veselé Vianoce Vianočné sviatky
		Mäkké slabiky – di ti ni li Čítanie dvojslabičných slov s otvorenými i zatvorenými slabikami
		Veľká noc Veľkonočné sviatky
Environmentálna výchova	Jazyková komunikácia	Nácvik písania písmena Ž, ž
		Nácvik písania písmena F, f

		Písanie ľahkých dvojslabičných slov so zatvorenými slabikami
		Vyvodenie písmena Ch, ch
		Písanie slovných spojení prídavného mena
		Čítanie a literatúra
		Rozprávanie podľa obrázka: Čo robí ?
Regionálna výchova a ľudová kultúra	Jazyková komunikácia	Vyvodenie hlásky Ž ž
		Písmeno Ž ž
		Písmeno a spájanie F f
		Utvrďovanie hlásky F f
		Rozbitý črepník
	Pohádky	
	Plynulé čítanie slabík	
	Čítanie a literatúra	Opakovanie učiva 5. ročníka
		Vyvodenie písmena F, f
		Nácvik písania veľkých písmena Y
		Písanie ľahkých dvojslabičných slov s otvorenými slabikami
		Nácvik písania malých písmen r
Spájanie Ž ž		
Utvrďovanie hlásky Ž ž		
Čítanie a literatúra	List kamarátke	
	Vyvodenie písmena F, f	
	Vyvodenie písmena G, g	
	Písmeno a spájanie G, g	
	Nedeľa	
	Riekanky	
Nevedko a Leňoško		
Rozprávka o veľkej repe		
Čítanie ľahkých trojslabičných slov		
Mediálna výchova	Jazyková komunikácia	Nácvik písania veľkých písmena P
		Nácvik písania písmena H, h
		Vyvodenie písmena G
		Písanie ľahkých slov
		Vyvodenie mäkkých slabík - di, ti, ni, li
		Prepis písaného textu
		Nácvik písania malých písmen p
	Čítanie a literatúra	Spájanie H h
		Utvrďovanie hlásky H h
		Gabo – Bojko
		Gajdoš, Gazda
Čítanie a literatúra	Písmeno a spájanie Ch, ch	
	Utvrďovanie hlásky Ch, ch	
	Plynulé čítanie ľahkých viet s porozumením	
Poznávanie detských kníh		
Multikultúrna výchova	Jazyková komunikácia	Vyvodenie písmena Ž, ž
		Písanie slabík

		Písanie nových písmen a slabík
		Nácvik písania malých písmen e
		Písmena abecedy Opakovanie všetkých prebratých písmen
	Čítanie a literatúra	Do školy Taška
		Utvrdzovanie hlásky G, g V kine
		Elena a Anička Vyvodenie písmena Ch, ch
		Orechy Chobotnica Klára Krátka
		Šijem mechy

6. Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov:

Čítanka pre 6. ročník špeciálnych základných škôl 1., 2. časť variant B

Pracovné listy k čítanke pre 6. ročník špeciálnych základných škôl variant B

Časopisy, napríklad: Včielka a Zornička

Mimočítanková literatúra

Bábkové hry - príležitostná návšteva detského predstavenia

7. Hodnotenie predmetu

Na hodnotenie predmetu vychádzame z Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie žiakov špeciálnej školy. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa 6. ročníka je pozitívne hodnotiť. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení slovné.